

Oppdragsgiver: **ARVA AS**

Oppdragsnr.: **52304429** Dokumentnr.: **NotM-02**

Til: Arva AS
Fra: Norconsult
Dato 2023-12-01

► Metodikk for kartlegging av hekkelokaliteter

Metoden for kartlegging av kongeørn og hønsehauk er utarbeidet med bakgrunn i konsesjonskrav fra NVE i forbindelse med ny 132 kV-forbindelse Bardufoss-Finnfjordbotn. Da det ikke er dokumentert aktive reir i nærområdet til ledningen, vil kartleggingen starte med en kartanalyse for å identifisere mulige hekkehabitat for de to artene.

1 Kartanalyse og identifisering av hekkelokaliteter

Før feltbefaringene igangsettes, gjennomføres en kartanalyse for å avdekke områder med mulige hekkelokaliteter. Dette er nødvendig på grunn av mangel på aktive hekkelokaliteter i området.

For kongeørn fokuser kartanalysen på identifisering av områder med markante høydeforskjeller og bratte skråninger, da kongeørn ofte hekker i bergvegger og klipper, spesielt over tregrensen eller i høyere beliggende skogområder. Det brukes også tilgjengelig data fra sensitive artsdata og artskart for å kartlegge eventuelle registreringer i nærheten.

For hønsehauken, foretrekker flere ulike biotoper i ulike regioner. Den foretrekker hovedsakelig eldre, tettvokst barskog, altså barskogområder med hogstklassene (HK) IV og V. Nord for Saltfjellet er høystammet furuskog foretrukket. De finnes også i plantet granskog (HK III og oppover). Det vil være tilgjengeligheten på habitat som styrer hva slags type skog den hekker i. I Troms er det vanligst for hønsehauken å hekke i bjørkeskog eller furuskog (Grønlien, 2004). Dette betyr at eldre skog med HK III – V avgrenses, for å fange opp eventuelle hekkelokaliteter.

For hønsehauken identifiseres passende habitatområder ved hjelp av kartanalyser, innenfor en radius på 0,5 kilometer fra tiltaksområdet/støysonen, som tilsvarer den anbefalte hensynssonen for hønsehaukreir (Rolstad, 2017).

Hensynssonen til kongeørnreir er satt til 1 km (Multiconsult, 2018).

2 Feltarbeid og registrering

Etter at potensielle hekkehabitat er identifisert, oppsøkes områdene i felt. Disse besøkene gjennomføres om våren, da den mest aktive vokaliseringen foregår, samt tidlig sommer. Besøk i disse periodene gir høyest sannsynlighet for å observere fugl i flukt, vokalisering ved reir og kylling vokalisering. Hvert besøk planlegges å vare i gjennomsnitt mellom 2-4 timer, med unntak for tilfeller hvor positive funn relatert til reir blir gjort underveis. Slike positive funn kan inkludere observering av pyntede reir, ruging, mating og tilstedeværelse av unger.

Kongeørn

Hekkesesongen for kongeørn starter vanligvis med egglegging fra midten av mars til begynnelsen av april. Tidlig vår er en optimal tid for kartlegging, ettersom det gir muligheten til å finne alternative reirplasser og observere aktiviteter som reirbygging, revirflukt og fluktlek. Kartleggingen foregår typisk med kikkert fra posisjoner med god oversikt over kjente eller potensielle reirplasser, for å unngå forstyrrelse av fuglene. Reirplassene observeres fra en avstand som ikke forstyrrer fuglene, helst senere i hekketiden. Dette vil være før fuglene flyr ut av reiret, rundt juni. Dersom det er observert minst ett av følgende:

- ruging
- mating
- egg
- eggerester
- levende unger yngre enn 50 dager
- døde unger

regnes det som hekking i området (www.rovdata.no).

Hønehauk

Innenfor aktuelle områder, søkes det etter reirtrær, ribbeplasser og lyttes etter varselsignaler fra foreldre og tiggingsignalene fra ungene. Under paringssesongen (senvinter/vår), lager hønehauken mye lyd i reirområdet (Rolstad, 2017). Den mest intensive vokaliseringen foregår en time før til tre timer etter soloppgang. Det settes ut digitalt opptaksutstyr i aktuelle områder i mars. Utstyret sjekkes regelmessig, slik at eventuelle funn oppdages tidlig og minnekortet ikke fylles opp. Lydopptak som tyder på aktivitet i området følges opp med befaringer for å verifisere reir/hekking. Utstyret bør være på plass før hekking, og hentes 1-2 måneder senere.

Ungetigging regnes som den beste metoden for å lokalisere ukjente hekkeplasser på. Ungene er meget vokale i perioden etter at de har flyktet fra reiret, dette gjøres fra og med midten av juli til slutten av måneden.

Referanser

Jørund Rolstad, Mats Finne og Per Wegge. 2017. Hønehauken i skog- og kulturlandskap (2013-2016).

Multiconsult. 2018. anbefalte hensynssoner for sårbare arter av fugl. Dok.ref. 10202416-RIM-RAP-0001

Thor Erik Jelstad. 2010. Hønehauk i Buskerud. Resultater fra kartlegging i midt fylket 2000-2009. Naturvernforbundet i Buskerud

Grønlien, H. (red.): Hønehauken i Norge. Bestandens status og utvikling siste 150 år. NOF Rapportserie 5-2004.

J01	2023-12-01	Til NVE	KANYB	ADMVEL	VB
B03	2023-10-11	Til gjennomsyn hos Arva	KANYB	AH	
A02	2023-10-10	Intern fagkontroll	ADMVEL	LJR	
A01	2023-09-01	Intern fagkontroll	ADMVEL	HAULIB	
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.